

Szent-bernáthegy kutya FCI 61 sztenderd

Svájc

kutya.hu 2009.05.04

A Nagy Szent Bernát-hágó menedékházába valószínűleg 1660 és 1670 között kerültek az első kutyák, melyeket őrzésre használtak. Egy 1703-as írás szerint a menedékház konyhamestere hatalmas mókuskereket készített, melybe egy kutyát zárt, hogy azzal forgattassa a nyársat.

Egy 1707-es feljegyzés már arról számol be, hogy a menedékház egyik kutyáját betemette a lavina. A legismertebb mentőkutya kétségtelenül Barry I. volt, aki 1800 és 1812 között élt a menedékháznál, és 40 ember életét mentette meg. 1802-ben a kiöregedett kutyát Bernbe vitték, ahol végelgyengülésben halt meg 1814-ben. A prior kívánságára a kutyát kitömtek; a nem túl jól sikerült preparátumot 1923-ban újították fel, s ma a berti természettudományi múzeumban látható. Heinrich Schumacher mészáros és fogadós, a fajtatiszta bernáthegy-tenyésztés alapítója, a menedékházból származó kutyákkal kezdte tenyésztői munkáját. 1962-től rendszeresen

adott el kölyköket Angliába és az Egyesült Államokba. 1881-ben 2000 dollárért vettek meg egy Apolló nevű kant, mely kitömve ma is látható a Metropolitan Múzeumban. A bernáthegy nagy népszerűsége miatt Angliában, itt alapították az első fajtaklubot 1882-ben. Az 1887-es zürichi nemzetközi kinológiai kongresszuson azonban - Anglia kivételével - valamennyi résztvevő nemzet elismerte Svájc fennhatóságát a fajta felett, s megszületett a nemzetközileg elismert, hivatalos fajtaleírás is.

Szent-bernáthegy kutya standard (FCI 61)

Rövid történelmi áttekintés: A Nagy Szent Bernát-hágó 2469 méteres magasságában szerzetesek a XI. században utazók és zarándokok részére menedékházat alapítottak, ahol a XVII. század óta őrzés és védekezés céljából nagy hegyi kutyákat tartottak. E kutyák ottlétét 1695 óta festmények, 1707 óta pedig írásos emlékek is bizonyítják. A kutyákat hamarosan kísérőkutyaként, sőt elsősorban mentőkutyaként alkalmazták a hóban és ködben eltévedt utazók megsegítésére. Számos több nyelven publikált krónika és az 1800-ban Napóleonnal a hágón átkelő katonák elbeszélései tanúsították a kutyák által a fehér haláltól megmentett emberéletekről; ennek köszönhetően a XIX. században egész Európában elterjedt a szent-bernáthegy híre, melyet akkor még Barry-kutyának neveztek, és a legendás Barry a mentőkutyák mintaképévé vált. A szent-bernáthegy közvetlen ősei a környéken elterjedt parasztkutyák voltak, melyeket néhány nemzedék belül, egy meghatározott ideális típus szerint, a mai fajtává tenyésztettek. Heinrich Schumacher, a Bern melletti Holligenben 1867-ben, elsőként állított ki kutyáinak származási oklevelet. Amikor 1884-ben megnyitották a svájci ebtörzskönyvet (SHSB), a legelső bevezetett kutya egy Leon nevű bernáthegy volt, sőt a további 28 bejegyzés is bernáthegyiket dokumentált. 1884. március 15-én Baselben megalakult a Svájci Szent-Bernáthegy klub. 1887. június 2-án egy nemzetközi kinológiai konferencia keretében hivatalos svájci fajtának ismerték el a szent-bernáthegyit és a hivatalos fajtaleírást kötelező érvényűnek nyilvánították. Azóta a bernáthegy svájci nemzeti kutyának számít.

Általános megjelenés: A szent-bernáthegyinek két változata van: a rövidszőrű és a hosszúszőrű. Mindkét változat különösen nagy, harmonikus, erőteljes, kemény és izmos testtel, impozáns fejjel és éber arckifejezéssel.

Magatartás és karakter (wesen): Barátságos, éber, temperamentuma a nyugodttól az élénkig terjed.

Fontos arányok: A marmagasság és a törzshossz (a szegycsonttól az üllőgumóig mérve) ideális aránya 5:6. A marmagasság és a mellkas mélységének ideális arányát az alábbi ábra szemlélteti:

Fej: Erőteljes és lenyűgöző.

Agykoponya: erős, széles, oldalról és előlről nézve enyhén ívelt. Oldalt enyhe gömbölydedséggel megy át az erőteljesen fejlett, magas pofatájékba. A fang irányában meredeken csapott. A nyakszirtcsont csak mérsékelten hangsúlyozott. A felső szemboltívek erősen fejlettek. A stopnál kezdődő, az agykoponya közepén futó homlokbarázda fokozatosan eltűnik a nyakszirtcsontig. A homlokbőr a szemek fölött a homlokbarázda irányában egymást megközelítő ráncokat képez, melyek izgalmi állapotban erősebbnek tűnnek. Szintén izgalmi állapotban a fül tűzése az agykoponyával egyenes vonalat képez.

Stop: Markánsan kifejezett.

Fang: Rövid, egyenletesen széles, az orrhát egyenes, enyhe barázdával. A fang hossza rövidebb, mint a fang mélysége (a fang tövénél mérve).

Orr: Széles és szögletes. Az orrnyílások tágasak, az orrtükrök fekete.

Ajkek: Az ajkak széle fekete. A felső ajkak erősen fejlettek és túl lógnak az alsókon, az orr irányában széles ívet képeznek. A szájszöglet látható.

Harapás: Erőteljes, rendezett és teljes ollós vagy tétreharapás. Fordított ollós harapás és P1 foghiány megengedett.

Szemek: Közép nagyok, színük a sötétbarnától a mogyoró barnáig terjed, mérsékelten mélyen ülők, barátságos tekintettel, lehetőleg zártak. A szemhéjszélek teljesen pigmentáltak. Természetes, szilárd szemhéjzáródás kívánatos, kis gyűrődés a felső szemhéjon és kis lehajlás az alsón, alig látható kötőszövettel alul, megengedett.

Fülek: Közép nagyok, magasan és szélesen tűzöttek. A fülkagyló erősen fejlett. A fülek hajlékonyak, háromszögletűek lekerekített véggel. Hátsó szélük enyhén eláll, az elülsők a pofához simulnak.

Nyak: Erőteljes, mérsékelten fejlett lebernyeg.

Test: Lenyugózó és harmonikus.

Felső vonal: A mar határozott. A martól az ágyékig egyenes. A far finoman csapott, törés nélkül olvad össze a farktővel.

Hát: Széles, erőteljes, szilárd.

Mellkas: A mellkas mérsékelten mély, jól ívelt bordákkal, nem nyúlik a könyöknél mélyebbre.

Has és alsó vonal: Hátrafelé enyhén felhúzott.

Farok: Tövénél széles és erőteljes. Hosszú és nehéz, az utolsó csigolya legalább a csánkizületig ér. nyugalmi állapotban egyenesen lelógó vagy utolsó harmadában enyhén felfelé görbülő, izgalmi állapotban magasabban hordott.

Mellső rész: Inkább széles végtagállás, előlről nézve egyenes és párhuzamos végtagok.

Lapocka: Ferdén elhelyezkedő, izmos és a testhez simuló.

Felkar: ugyanolyan hosszú vagy kissé rövidebb, mint a lapocka. A lapocka-felkar szögelés nem túl tompa.

Könyök: Testhez simuló.

Alkar: Egyenes, erős csontozatú, szárazan izmolt.

Lábközép: Előlről nézve függőleges, oldalról nézve enyhén hajlott.

Mellső mancsok: Szélesek, zártak, erőteljes, erősen ívelt lábujjakkal.

Hátulsó rész: A hátulsó végtagok mérsékelten szögelltek és izmosak. Hátról nézve párhuzamosak és egymáshoz nem túl közel állóak.

Comb: Erőteljes, izmos, széles.

Térdizület: Jól szögelt, sem kifelé, sem befelé nem fordul.

Lábszár: Ferdén elhelyezkedő, meglehetősen hosszú.

Csánkizület: Enyhén szögelt és szilárd.

Hátulsó lábközép: Hátról nézve egyenes és a két lábközép egymással párhuzamos.

Hátulsó mancsok: Szélesek, zártak, erőteljes, erősen ívelt lábujjakkal. Farkasköröm megengedett, amennyiben a mozgást nem zavarja.

Jármód: Harmonikusan térülő mozgás, jó hátsó toló mozgással. A mellső és a hátulsó mancsok egyenes irányban mozognak.

szőrzet Rövidszőrű változat: A fedőszőrzet sűrű, sima, testhez simuló és durva. Az aljszőrzet dús. A combokon enyhe gatyaképződés. A farkszőrzet dús.

Hosszúszőrű változat: Közepesen hosszú, egyenes fedőszőrzet dús aljszőrzettel. A csípőnél és farnál legtöbbször kissé hullámos. Erős gatyaképződés a combon, a mellső végtagok zászlósak. Az arc- és a fülszőrzet rövid. Bozontos farok.

Szín: Fehér alapszín kisebb-nagyobb vöröses barna foltoktól (foltos kutyák) összefüggő vöröses barna kabátig (kabátos kutyák) a hátton és a lágyékon. A fehérrel vegyített, nem összefüggő kabát azonos

értékű. Csíkozott vöröses barna foltok megengedettek. Barnás sárga foltok elfogadottak. Sötét szegély a fejen kívánatos. Fekete nyomok a testen megengedettek.

Jegyek: A szügy, a mancsok, a farok vége, az orrhát, a fej- és tarkófolt fehér. Kívánatos a fehér gallér és a szimmetrikus sötét maszk.

Méret: A kanok marmagassága 70-90, a szukáké 65-80 cm.

Hibák: A felsorolt szempontoktól való minden eltérés hibának tekintendő, melyet az eltérés mértékével pontos arányban kell értékelni, amennyiben az lényeges dolgot érint.

- hiányzó másodlagos nemi jelleg
- nem harmonikus összbenyomás
- erős ráncképződés a fejen és a nyakon
- túl rövid vagy túl hosszú fang
- kifelé forduló alsó ajkak
- előre- vagy hátraharapás
- foghiány (kivéve P1)
- mélyen tűzött fülek
- világos szemek
- entrópium, ektrópium
- túl laza szemhéjak
- beesett hát, pontyhát
- túllepített vagy erősen csapott far
- a hátra kunkorodó farok
- görbe vagy erősen kifelé forduló mellső végtagok
- meredek hátulsó végtagok, O-lábak vagy tehénállás
- hibás mozgás
- göndör szőr
- hiányos vagy hiányzó pigment az orrtükrön, az orr körül és a szemhéjakon
- hibás jegyek, pl. vöröses barna pöttyök a fehér területeken
- magatartásbeli hiányosságok, agresszivitás
- Tenyésztésből kizáró hibák:
- teljesen fehér vagy teljesen vöröses-barna szőrzet
- az előírttól eltérő színű szőrzet
- kék szemek, foltos szemek

Megjegyzés: A kanoknak két, szemmel láthatóan normálisan fejlett herével kell rendelkeznie, melyek teljes egészében a herezacskóban helyezkednek el.